

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Hvilken grusom Straf!

Citation: Kierkegaard, Søren: "Hvilken grusom Straf!", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 , s. 397. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-hgs-txt-shoot-id246e43cf-127c-448d-b6f0-9ec5bc9c3892.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

* Hvilken grusom Straf!

Den 25de April 1855.

S. Kierkegaard.

Sin Artikel mod mig i dette Blads Nr. 94 indleder Provst *Victor Bloch* ved at knytte den til en tidligere Artikel mod mig i samme Blad af en Anonym, hvis Artikel Provst Bloch (en takkende Basil) anerkjender i de stærkeste og forbindligste Udtryk som hvad man kunde kalde »en ledende Artikel« – og det er der Noget i, det var nemlig en vild-ledende Artikel, forsaavidt ogsaa i sin Orden, at den var anonym, hvad en ledende Artikel under Forhold som de stedfindende vistnok ikke kunde være.

Ganske er dog Provst B. ingenlunde enig med den anonyme Forfatter; det er kun et Stykke han kan følge Anonymens vei-ledende Artikel, snart maa Provsten svinge af, slaae ind paa en anden Vei; hans Artikel bliver nu, hvad man kan kalde en Torden-ledende Artikel, naar man derved ikke tænker paa at aflede, men paa at nedlede et Tordenveir over et Menneske, over mig Stakkel.

Provsten vil – hvis jeg ikke forbedrer mig – have mig kirkeligt straffet. Og hvorledes? Ja, Straffen er, grusomt udtænkt, saa grusom, at jeg tilraader Fruentimmer at have deres »Hovedvandsæg« ved Haanden, for ikke at besvime, naar de høre den. Hvis jeg ikke forbedrer mig, skulde Kirkedøren lukkes for mig. Gyseligt! Altsaa, hvis jeg ikke forbedrer mig, skulde jeg være udelukket, udelukket fra om Søndagen i de stille Timer at høre Sandhedsvidnernes om ikke ubetalelige, saa dog uskatterlige Veltalenhed – jeg, jeg sølle Faar, der hverken kan læse eller skrive, og som derfor, saaledes udelukket, maa, aandeligt, forsmægte, døe af Sult ved at være udelukt fra hvad der sandt kan kaldes Nærende, forsaavidt det ernærer Præsten med Familie! Og jeg skulde være udelukket fra den øvrige Gudstjeneste, som de kongeligt autoriserede – men at de ere kongeligt autoriserede er, christeligt, det Forargelige – Entrepreneurer geistligt-verdsligt foranstalte! Forfærdeligt, forfærdelige Straf, forfærdelige Provst! Ak, hvor ere I nu med Eet forsvundne, I mine Digter-Drømme; jeg drømte at hedde: Victor – og Sandheden er, at det er Provst Bloch der hedder Victor; hvad end ikke Biskop Martensen formaaede, det formaaer Provst B., han kan tage mig!

Imidlertid træffer det sig dog saa heldigt for mig, at (medens f. Ex. den Straf, at tvinges til flere Gange hver Søndag at høre Sandhedsvidnernes om ikke ubetalelige, saa dog uskatterlige Veltalenhed, vilde gribe forstyrrende ind i min vante Levevis) vil derimod hin anden Strafs Udøvelse aldeles ikke forandre en Levevis, jeg af christelige Grunde har valgt og allerede længere Tid er tilvant, saa jeg, hvis Straffen skulde exseqveres over mig, vil kunne leve hen uden at mærke mere dertil, end jeg her i Kjøbenhavn mærker til, at en Mand banker mig i Aarhus. Blot har jeg et Ønske; opfylder man mig det, vil der ved Straffens Udøvelse i bogstaveligste Forstand ikke foregaae end den mindste Forandring i min vanlige Levevis (og det sætter jeg saa stor Pris paa) – dette Ønske er: at det maa tillades mig uforandret at vedblive at betale Præstepenge, at ikke den forandrede Skattebillet skal lade mig mærke en Forandring.

*
* *

Noget Efterskrift

Her kunde jeg slutte. Men da Provst B., maaskee ogsaa følede sig som Repræsentant for hele Standen, har slaaet saa stort paa, skal jeg dog benytte Leiligheden til at anbringe et christeligt Tvivlsmaal: kan man være kongelig autoriseret Lærer i Christendommen, kan Christendom (det nye Testamentes Christendom) forkyndes af kongelig autoriserede Lærere, kunne Sacramenterne administreres af dem, eller ligger her ikke en Selvmodsigelse? Ved Ordination forholder Præsten sig rigtigt til et Rige, som ikke er af denne Verden, men ved tillige at være kongelig autoriseret – ja dette »Tillige«, er dette ikke en yderst mislig Sag, eller løber maaskee Tillige og Enten – Eller nu omtrent ud paa Eet? »Tillige«; bliver en Lærer i Christendom ved tillige at være kongelig autoriseret ikke noget lige saa See- og Mærkværdigt, som hvad der nu føres Besværing over i Adresseavisen, at en Jøde-Præst foruden at være Jøde-Præst tillige ved at være R. af D. bekjender sig til den evangelisk-christelige Religion? Men naar saa er, kunde det maaskee ende med, at Piben fik en anden Lyd, og Talen ikke blev om at lukke Kirkens Dørre for mig, men det blev Præsten, der kom til at lukke Boutiquen, eller, for at erindre om den tordnende Provst, Knaldboden.

Lad mig fremdeles – jeg seer af Provst B.s Artikel, at det gjøres fornødent – atter fremdrage et Skriftsted, som jeg tidligere har fremdraget. Det er Christi egne Ord: Mon Menneskens Søn, naar han kommer igjen, skal finde Troen paa Jorden? Altsaa Christus tænker sig en Mulighed af, at Tilstanden ved hans Gjenkomst kunde være den, at Christendommen slet ikke er til. Og tillige ligger vel i hint Ord, at Christus nærmest har tænkt sig Affaldet fra Christendommen skeet i Underfundighed, gavtyveagtigt; han synes ikke at vente, at Tilstanden skulde være, at der Ingen var, som kaldte sig Christne, han siger jo ikke: mon Menneskens Søn ingen Christne skal finde. Hvad om han har tænkt sig det saaledes: der vil findes Millioner af Christne, christne Stater, Lande, en christen Verden, Tusinder af næringsdrivende Præster – men Troen (hvad jeg forstaaer ved Tro) mon den vil findes paa Jorden? Affaldet fra Christendommen vil ikke skee aabenlyst, ved

at Alle frasige sig Christendommen, nei, men underfundigt, listigt, gavtyveagtigt ved, at Alle antage Navn af at være Christne, menende sig paa den Maade allersikkrest sikkrede mod – Christendommen, det nye Testaments Christendom, hvilken Mennesket er angst og bange for, og hvorfor saa industrielle Præster under Navn af Christendom have opfundet et Slikkeri, der smager prægtigt, og som Menneskene med Fornøielse give deres Penge for.

Endeligen et Ord til Dig, Du som med nogen virkelig Interesse, for Din egen Skyld, læser hvad jeg skriver; lad mig lægge Dig en Ting paa Sinde: læs oftere mine Artikler, og indprænt Dig især Skriftstederne, saa Du kan dem udenad; det er jo ikke mange, men det er af Vigtighed for Dig, at Du kan dem udenad. Det, jeg fremdrager, er det just Præstens Interesse at skjule, fortie, fortone, udelade. Naar Du nu ikke har anden Kundskab til hvad Christendom er, end høist den Du faaer ved at høre Præsten, saa kan Du være temmelig sikker paa, at Du vil leve hen, bevaret i fuldkommen Uvidenhed om, hvad der ikke convenerer den officielle Christendom. Det er i den Tilstand, man agter at afgive Dig, døende, til Evighedens Regnskab, hvor det vistnok vil tjene til Din Undskyldning, at Andre nærmest bære Skylden, men hvor det dog bliver Dit Ansvar, om Du ikke har taget den Sag for letsindigt, ved for letsindigt at troe Præsten, maaskee endog fordi han er kongelig autoriseret.